

Capitolul 17 – Politica economică și monetară

Acquis-ul în domeniul **politicii monetare** conține reguli specifice care prevăd independența băncilor centrale din statele membre, interzicând finanțarea directă a sectorului public de către băncile centrale și interzicând accesul privilegiat al sectorului public la instituțiile financiare. De asemenea, se așteaptă ca statele membre să își coordoneze politicile economice, inclusiv planurile de reformă structurală, și sunt supuse Pactului de stabilitate și creștere, precum și procedurii de dezechilibru macroeconomic. Noile state membre se angajează, de asemenea, să respecte criteriile stabilite în *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene* (TFUE) pentru a putea adopta euro în timp util după aderare. Până atunci, statele vor participa la Uniunea Economică și Monetară în calitate de stat membru cu o derogare de la utilizarea monedei euro și vor trata cursurile lor de schimb ca un subiect de interes comun.

În Republica Moldova, responsabilitățile pentru definirea politicii economice sunt repartizate între mai multe instituții, urmând cele mai bune practici de bună guvernare. Ministerul Finanțelor este responsabil de politica fiscală. Ministerul Economiei este responsabil de politicile structurale și comerciale. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerul Muncii și Protecției Sociale contribuie și ele la politicile structurale în măsura în care se referă la sectoarele economice aflate în responsabilitatea lor. De asemenea, politica monetară este definită de Banca Națională a Moldovei (BNM), care este independentă de Guvern. Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) este o altă entitate autonomă care reglementează, autorizează și supraveghează activitatea participanților pe piața financiară nebancaară.

Principalele obiective ale politicii fiscale ale Republicii Moldova sunt stabilite în *Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală*¹, care sunt:

- asigurarea disciplinei fiscale generale și a stabilității bugetului public național pe termen mediu și lung;
- asigurarea gestionării eficiente a datoriei de stat și a datoriilor unităților administrativ-teritoriale, menținând-o la un nivel sustenabil pe termen mediu și lung;
- dezvoltarea unui cadru fiscal previzibil și transparent;
- optimizarea sarcinii fiscale și eficientizarea sistemului de administrare fiscală.

Acquis-ul în domeniul politicii economice și monetare este reglementat, în principal, de titlul VIII (articolele 119-144) din TFUE și de legislația relevantă. Prevederile Capitolului 4 din titlul VIII din TFUE (adică articolele 136-138 specifice statelor membre a căror monedă este euro) și cele definite în articolul 139 din TFUE nu se aplică statelor membre care fac obiectul unei derogări. Acquis-ul constă în principal din dispozițiile TFUE anexate (așa-numita „legislație primară”) și din dispozițiile actelor juridice adoptate de instituțiile UE în virtutea acestora (așa-numita „legislație secundară”, de exemplu, reglementări, decizii). În special, conform articolul 131 din TFUE, fiecare stat membru se asigură că legislația sa națională, inclusiv statutul băncii sale centrale, este compatibilă cu tratatele și cu Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) și al Băncii Centrale Europene (BCE). Suplimentar, Acquis-ul privind politica economică include Directiva 2011/85, care stabilește cerințele pentru cadrele bugetare ale statelor membre și impune transpunerea în ordinea juridică și administrativă națională.

În contextul realizării angajamentelor în procesul de aderare la UE, în domeniul politicii economice și monetare urmează a fi depuse eforturi comune întru alinierea practicilor naționale la standardele UE.

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=126152&lang=ro